

Tegelpannor

Ta tillvara alla hela gamla takpannor vid en omläggning. De är redan "frosttestade" och minst lika bra som nya. Inget nytt taktegel är så vackert som det gamla med sin färgvariation. Om inte det gamla teglet räcker till hela taket, försök köpa till begagnat av samma sort och mått, eller lägg tillbaka det gamla på framsidan och köp nytt till baksidan.

Nytt svensktillverkat lertegel, både en- och tvåkupigt, finns att köpa. Man kan också köpa importerat taktegel, t ex från Danmark och Tyskland, när man söker något speciellt. I Danmark tillverkas fortfarande handslaget taktegel.

Betongpannor

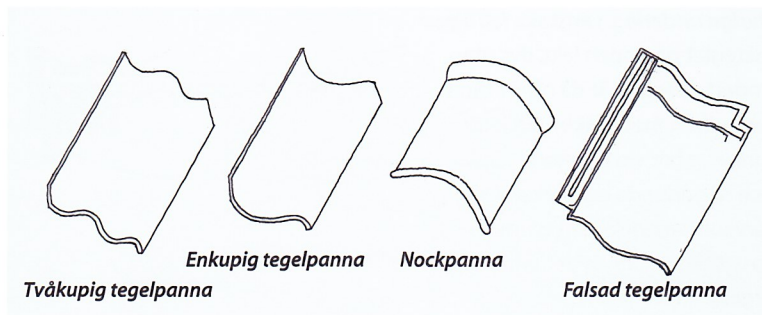
Ersätt inte ett gammalt lertegel med nya betongtakpannor. Deras enda fördel i jämförelse med riktigt tegel är att de är lite billigare. De är tjockare, väsentligt tyngre och den infärgade kulören bleks ofta med åren.

I början av 1900-talet fanns lokal produktion av betongpannor, ofärgade eller infärgade med Falu rödfärg. De är lika tunna och lätta som lertegelpannor och passar bra till de gamla husen. Det är dock svårt att få tag i ersättningspannor till ett sådant tak.

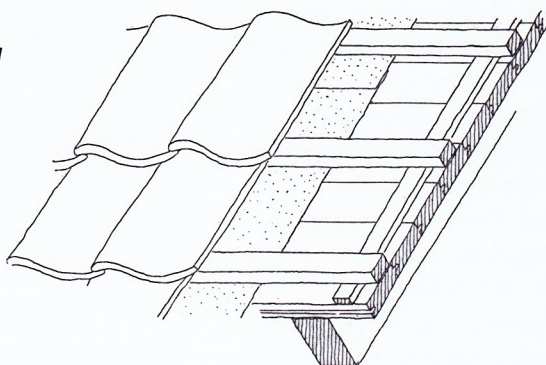
Underlagstak

Panel och papp. På hus byggda efter 1900 ligger teglet vanligen på en spontad panel med underlagspapp och läkt. Vid omläggning rivs läkt och papp, panelen repareras om det behövs, ny papp läggs och ny läkt spikas. Man vill idag gärna ta lite tjockare ströläkt än förr, en tum istället för en halv. Tänk dock på att alla ökningar påverkar måtten på vindskivor och takfotsbrädor.

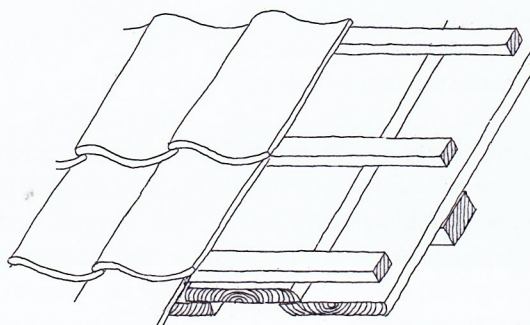
Lockpanel. Det förekommer också underlagstak av lockpanel som ligger i takfallets riktning. Lockpanel klarar sig bra utan papp och ströläkten ersätts av lockbrädan. Vid en

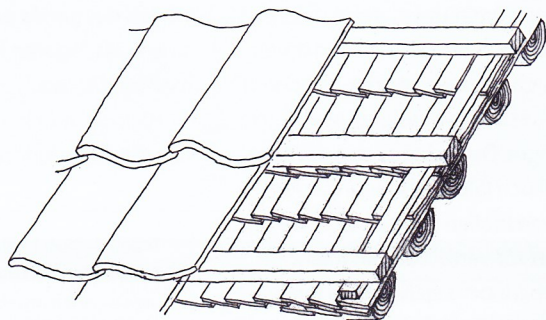
Underlagstak av spontad panel och papp

Underlagstak av lockpanel i takfallets riktning

Underlagstak av spån

omläggning repareras eventuellt skadad panel och bärläkten byts.

Spån. Många tegeltak ligger på ett äldre spåntak, där man har spikat läkten ovanpå spånen. Ett tegeltak med underlagstak av spån kan fungera mycket bra, men om spåntaket var gammalt och dåligt redan när teglet lades på, blir det känsligt för

minsta brist i tegeltäckningen. Att å andra sidan ta bort spåntaket vid en omläggning innebär mycket arbete och dessutom tar man bort ett lager som kan berätta om tradition, liv och arbete. Istället kan man täcka spånet med oljehärdad board och spika ny läkt ovanpå. Är spåntäckningen i huvudsak bra kan man laga den. Både hyvlad och spåntad spån finns att köpa.